

פורום הכשרה להוראה - סטודנטים מספרים ומיעצים לעמיתים - אירועים מהצמדה שנה ג'

הנחתה וליקטה: ד"ר רונה כהן

המשימה: הנכם מתבקשים לרשום חוויות, אירועים התלבטויות, הערות והארות שחוויתם במהלך ההצמדה. כמו כן, אנא התייחסו לתגובות עמיתים ועזרו להם בלבטים ובשאלות שונות העולות במהלך ההתנסות בהוראה בהצמדה.

המקרה הבא קרה ביום ההוראה שנערך אתמול. 26.3.12

העברתי שיעור לכיתת יב'. כבר בתחילת השיעור עידכנו אותי הבנות שזכיתי. אחת הבנות היותר נדירה בשיעורי החינוך הגופני הופיע בתלבושת מוכנה לשיעור. חייכתי, שמחתי. מתחילים. אותה תלמידה הייתה דומיננטית, קולנית ופעילה אך גם מעט אגרסיבית לטעמי. באחת ההתניות שקבעתי תוך כדי משחק, ביקשתי שכל בנות הקבוצה יקבלו מסירה. המטרה הייתה לשתף את כולם במשחק. התלמידה הקולנית כמובן התרעמה והתלוננה שאיך אפשר?? מסירה לכל ארבע הבנות זה המון [!]. באחד המהלכים פסלתי את הנקודה של קבוצת הקולנית בטענה שהן לא מסרו לכל בנות הקבוצה. במהלך הבא מסרה הקולנית מסירה מאוד חזקה ופגעה בראשה של אותה תלמידה שבגללה נמנעה הנקודה דקה קודם לכן. המסירה הייתה אגרסיבית, תוצאה של כעס סמוי על הפסד הנקודה בגלל אותה תלמידה לא פעילה. המסירה לא נועדה לפגוע. התלמידה שקיבלה את הכדור בראש, נעלבה. בעיקר מהבושה ומהעלבון של פגיעת הכדור בראשה. היא התיישרה בצד. לאחר כמה רגעים ועידוד קל חזרה למשחק.

השאלה שלי היא: איך להתנהג עם אותה תלמידה קולנית ואגרסיבית אך גם פעילה ומשתתפת? היא לא התכוונה לפגוע ולכן אין סיבה להטיף לה. ציינתי בפניה שהיא צריכה לשים לב שמי שהיא מוסרת אליה את הכדור צריכה לדעת שהיא עומדת לקבל כדור. שלא מוסרים ובטח לא חזק למי שאינו מוכן לקבל כדור. עם זאת הרגשתי שמה שאני רואה, התלמידה לא מבינה. מבחינתה הכל בסדר. זאת הייתה בסך הכל מסירה לא טובה. האם שווה לבקש מהתלמידה הקולנית להירגע או להמשיך את המשחק ורק אם יקרה מקרה דומה שוב להעיר ולמתן?

ריקי

אני חושבת שפעלת נכון, אין לנו כל כך אפשרות להתערב במקרה שיש בו רגשות סמויים שכן אנחנו יכולים גם לטעות בפירוש שלנו למרות שלפי דעתי מורה לספורט עשוי לפרש מקרים כאלו ביתר בהירות משאר המורים המקצועיים. זאת מכיוון שבשטח ובעיקר בזמן פעילות הדורשת שיתוף פעולה בין הבנות ניתן לראות באמת אילו בנות יותר דומיננטיות ומשפיעות לעומת הבנות "המושפעות" או "החלשות". לכן, במקרה כזה הייתי עוצרת את המשחק בשריקה ומעירה בצורה גורפת שיש להיזהר ממקרים כאלו ולחזק את הצורך בשיתוף פעולה בין הבנות של הקבוצה כדי להגיע להצלחה באותו המשחק. אם בהמשך הייתי רואה מקרה דומה לזה בין שתי הבנות או בין אותה הבת שנפגעה לבין הקבוצה שלה הייתי מנסה לדבר איתה אחרי השיעור ולברר את העניין יותר לעומק.

הדר

היי ריקי באמת מקרה מעניין איך מתמודדים עם תלמידים כאלה. לפי דעתי מי שקולני ודורש תשומת לב, כנראה שזה מאוד חסר לו...מה שאני עושה בדרך כלל זה מתעל את האנרגיות האלה למקום של לקחת את התלמיד ולהוציא ממנו כמה שיותר, להפוך אותך למעין סמל. בקשר לזה שהיא התלוננה שזה קשה את זה אני הכי אוהב כי תוך כמה דקות את מראה לה שאפשר ואז היא מתחילה להאמין בעצמה. עם חיזוקים חיוביים היא תתחיל להעריך את עצמה עוד יותר וגם אותך על הדרך. בקשר למסירה, קחי אותה הצידה בסוף השיעור, תשאלי אותה כמה שאלות כמו: שהיית רוצה שהתייחסו אליך כמו אל בן אדם ודברים כאלה. תגרמי לה להבין שהיא עשתה טעות בלי שהיא תודה בזה אפילו...את תראי על העינים שלה שהיא חושבת על מה שהיא עשתה. חושב שזה לא יהיה באותו רגע כי היא עצבנית ולא חושבת.

שיעור כדורסל מספר 2

שבוע ארוך עבר על כוחותינו...אך לסיכום עבר עליי שבוע טוב! רוב השיעורים עברו כמצופה בשיתוף והנאה מצד התלמידות ביחידות ההוראה השונות...עם זאת לצערי, יחידת הוראה אחת בנושא הכדורסל עדיין השאירה אותי עם שאלות ותהיות רבות לסוף השבוע...לאחר השיעור הראשון ביחידת הכדורסל שהתקיים ביום שני שיתפתי אתכם בקושי בו נתקלתי בבניית המערך ובהעברת החומר הנלמד לתלמידות בצורה מקצועית ומעניינת, והיום-ניתן לומר שלמרות שהגעתי מוכנה פיקס לשיעור עד כמה שיכולתי השיעור היה "זוועה"!

הבנות כלל לא שיתפו פעולה במשימות השונות. ניסיתי ליישם את המלצתה של רונה ולשלב משחקים רבים ללימוד המיומנויות השונות אך ללא הצלחה...מצאתי עצמי בערך כל 2 דק' מחליפה משחק/משימה כי שום משימה לא זרמה כמצופה...כלום לא עבד!!!

והגרוע מכל הבנות התחצפו והרשו לעצמן להתפזר בשיעור ללא גבולות!!! כאן מבחינתי הן עברו את הגבול!

לפתע ראיתי את עצמי מישהי לחלוטין אחרת ממי שאני מכירה את עצמי. מתעסקת בבעיות משמעת במהלך כל השיעור, דואגת שידברו אליי בכבוד...כי מבחינתי, לפני הכל קודם כל תיהיה בן-אדם! תן כבוד למי שעומד אל מולך ומדבר איתך לא משנה בן כמה הוא ומה עיסוק!

התנהגות הבנות והקלות בה הן הרשו לעצמן לזלזל ולדבר בצורה בוטה מבלי לחשוב לרגע מי עומד מולן הפתיעה אותי ביותר. לא רגילה לשמוע התבטאויות שכאלה ולא מוכנה לפשרות! התנהגות כזו מבחינתי לא תיהיה בשיעורים שלי לעולם...לא היום ולא עוד 20 שנה!!!

אז מה אקח מהתנסות זו? לשמחתי המון! היא רק חיזקה את ה"אני מאמין" שלי! אני מאמינה שלפני הכל צריך להשריש בילדים בבתי הספר משמעת. שידעו לתת כבוד האחד לשני ולמוריהם, כי זהו השיעור הכי חשוב שהם ילמדו בבית הספר לפני יציאתם לעולם האמיתי! מבחינתי, אם בנות בכתה יא' מרשות לעצמן לדבר בצורה מזלזלת ובוטה למורתן משהו כאן לקוי ויש לפעול במהירות ולתקן את המצב.

וכאן אתם נכנסים לתמונה!!!

במהלך השעתיים האחרונות חשבתי לעצמי-מה גרם להתנהגות הכל-כך לקוייה של הבנות בשיעור הכדורסל?

האם משחק הכדורסל כל-כך לא מעניין אותן ברמה כזו שהן יצאו לחלוטין מפוקוס וחיפשו כיצד לעניין עצמן?

ואם נכונה הטענה ש-כל נושא יכול לעניין רק צריך לדעת כיצד להעבירו בצורה אטרקטיבית, מה מבחינתכם הנוסחה שתגרום לבנות בכתה יא' אשר לא מראות שום עניין ורצון לשתף פעולה להשתתף (ולא יזיק אם גם להנות) ביחידת הכדורסל???

חשוב לי לציין שכאשר לימדתי את בנות הכתה שיעורים בסטודיו הן היום נפלאות!!! שיתפו פעולה, ודברו אליי בכבוד!!!

התכנון היה להמשיך איתן את יחידת הכדורסל גם בשבוע הבא אך לאחר שני שיעורים קשים מאוד שמבחינתי היו כישלון מוחץ אינני יודעת כיצד להמשיך מכאן...ודעתי היא שעליי לחפש נושא אליו יותר תתחברנה...

מחכה לעצות שלכם שיעזרו לי בהחלטתי זו...

תודה לכם וסוף שבוע רגוע:))))

לירון

לירונש המקסימה!!

כפי שאני מבינה מהרפלקציה שלך השיעור לא היה כפי שרצית שהוא יהיה או תכננת שהוא יהיה, ובחיים לא תמיד הולך כפי שמתוכננים, יש הפתעות וכך קרה גם בשיעור הזה. לשמחתי יצא לי לצפות בשיעור הזה ואני יכולה להעיד על כך שניסית להחליף משחקונים מעת לעת כיוון שהן איבדו עניין מהר מאוד וניסית לדרבן ולעודד אך גם זה לא צלח. משהו באווירה שם פשוט לא עבד למרות כל נסיונותייך. אני חושבת שברגע שלך יהיה חיבור עם הענף הזה (כדורסל) אז גם הבנות ירגישו חיבור הרי מה שאנחנו מרגישים אנחנו מקרינים כלפי חוץ ...

לכן אני הייתי ממליצה 2 דברים: 1. להתמודד עם האתגר שנפל בחלקך ולנסות להתחבר לענף הכדורסל ברמה המקצועית ולתת עוד צ'אנס ליחידת הוראה. 2 להחליף את יחידת ההוראה בענף אחר שלדעתך גם יעניין את התלמידות וגם יענין אותך. כך תוכלי לפרוח וברגע שאת תפרחי הבנות יהיו מרוצות ויעבדו כמו שצריך כפי שקרה בסטודיו.

אני יודעת שלא נוכל כל הזמן לברוח למקום שטוב לנו בו ואנחנו חזקות בו, אלא נצטרך להתמודד גם במקומות שלא הכי נוח לנו ולהפיק את המירב, אך אני חושבת שכיוון שאנחנו בהתנסות בהוראה יש לבחור את הענפים שהיינו רוצים שיעבירו לנו מסחינתי זה חלק מאוד חשוב בתהליך של ההוראה וכמובן להתנסות בדברים חדשים אך לא בכוח כי כל דבר שהוא בכוח מוציא את ההנאה ואת הרוח מהמפרשים. אז אלו 2 עצותיי בקשר ליחידת הוראה.

בקשר להתחצפות של אותה תלמידה זה בהחלט היה לא במקום ואני תומכת בך שצריך להתייחס לדברים הללו ולא להבליג כאילו לא היו. זה קו אדום ואותה תלמידה חצתה אותו... יחד עם זאת, הייתי רוצה להציע לך עצה מקצועית ברגע שדבר כזה קורה יש לנהוג בקור רוח כיוון שכאשר מגיבים באגרסיביות יש חשש שזה ייצור יותר אנטגוניזם אצל אותה תלמידה. לכן יש לגשת לעניין הזה בצורה מחושבת ונכונה.

טל

לירוני שלום :) מה שלא יהיה אל תקחי את זה קשה ללב כי זה לא יעזור כי לכי תדעי מה עבר על הילדה באותו הרגע ומה הרקע שלה. מה שכן, תתעלי את האנרגיות למקום שבו תכלי באמת לשנות ולא להתמרמר. הנה דוגמא ממני: לי יש ילד מכיתה ח 7 שכל הזמן מקלל מרביץ ואפילו מקלל אותי. בהתחלה לא הבנתי מאיפה זה בא ואז הבנתי שיש לילד מלא מלא בעיות והוא גם חדש בבית הספר. הבנתי שהוא רק רוצה תשומת לב וזאת דרך התקשורת שלו עם הסביבה. בנוסף, אני מעריך שגם ההישגים שלו מבחינה לימודים מאוד נמוכים (לא בדקתי). הוא מאוד אוהב ספורט ולכן אני לא מוציא אותו מהשעורים כי גם ככה זה הדבר היחיד שהוא טוב בו. עוד יותר להכביד עליו לא יעזור. דבר שני שאני עושה זה מנסה לדבר אליו בשפה שלו כמו "אתה חושב שאתה שחקן כדורגל" ואחרי השיעור גם שואל אותו אתה חושב שאתה צריך לקבל יחס שונה ולמה?! ויש עוד דברים קטנים כאלה שגורמים לו להבין שהוא טועה. דברים כאלה לוקחים המון זמן. זה תהליך ארוך וקשה ולא תמיד מצליח אני בטוח שאם את רוצה את תגיעי אל אותה הילדה בדרך שלך. בקשר לשיעור שאת לא טובה בו אין מה לעשות אנחנו לא יכולים להיות טובים בהכל והדרך הכי טובה זה להתחיל להתמודד שיהיה שיעור כדורסל הורס! :

שי

נושא: מערך שיעור זה לא דבר קדוש

אוקיי חברים יקרים, אמנם זה קרה ביום שישי אבל אני מרגישה צורך לשתף אתכם באחד השיעורים שהעברתי. תכננתי מערך הכנה לריצות קצרות ולימוד הזינוק הגבוה לכיתות ח'. באותו שיעור הבנות הגיעו אלי תוססות (שעה אחרונה) ולאחר החימום וההדגמה שעשיתי להן, קיבלתי איזשהי הארה במהלך ההסבר ושיניתי להן את התרגול למשהו מעניין ומהנה הרבה יותר... הבנות היו מרוצות ואם בתחילת השיעור הן התבאסו בסופו הן לא האמינו שכבר נגמר ורצו להמשיך... מה שבהחלט היה כיף לסיים כך את השבוע תחושת סיפוק אדירה (:

לסיכום חברים יקרים לא חייבים להיות צמודים ב- 100% למערך.. תחושו את התלמידים תגיעו חיוביים ועם ראש פתוח

שירן

שירני המקסימה!!

דבר ראשון אני ממש שמחה שסיימת את השבוע עם טעם טוב בפה זה ממש עושה חשק לעוד... ודבר שני אני חושבת שזה מאוד חשוב ששיתפת אותנו בתובנה שלך שאומרת שלא צריך להצמד למערך כי החיים הם דינאמיים משתנים בדיוק כמו הוראה בשטח ולכן צריך לקבל החלטות בהתאם לתנאים בשטח ובתנאים אני מתכוונת למצב רוחן של התלמידות כפי שציינת, אולם, מגרש, ציוד ולדעתי בהמשך דרכנו בהוראה נתקל לא פעם במצבים בהם יורד גשם או שאין מספיק ציוד ולכן צריך להיות יצרתיים לפתוח את הראש וכך נוכל להשיג את המטרות שהצבנו בתחילת השיעור למרות הכל.

אני אשתף אותך גם במקרה שקרה לי היום- 26.3. הנושא: שיעור כושר גופני בתחנות. הייתי אמורה להעביר שיעור באולם אך בדקה ה-90 אמרו לי שאני עוברת למגרש ובעקבות כך היו כמה דברים שהייתי צריכה לשנות באותו רגע ועדין הצלחתי להשיג את אותה מטרה שתכננתי במערך, שזה כמובן דבר מאוד חשוב וחלק אנטגרלי בבניית מערכי שיעור. הרי מי שלא בא מוכן לשיעור רואים את זה ומרגישים זאת. לכן תמיד צריך שיהיה איזשהו תכנון (מערך שיעור) ועליו אפשר לעשות שינויים אבל בלי הבסיס זה מאוד קשה...

בהצלחה שירן יישר כוח (:

טל

שיעור כושר גופני בתחנות

ערב צח ושבת שלום לכולם,

ביום חמישי הכנתי שיעור בנושא כש"ג, את השיעור החלטתי להעביר בצורת תחנות מגוונות בהן עובדים בנושאים שונים. את השיעור ביצעתי על חצי מגרש כדורגל (מגרש כדורסל) יחסית סטנדרטי הנמצא בכל בית ספר. מתוך הרצון לעשות את התחנות מרווחות ככל האפשר- ריווחתי אותן יותר מדי! ובנוסף נתתי לכל זוג לבחור באיזו תחנה הן רוצות לפעול כך שיצא שהבנות עבדו בתחנות לא עוקבות (לדוג' תחנה כן, אחת לא וכך הלאה...). מצאתי את עצמי מפרפרת בין התחנות בזמן העבודה ומתוך כך גם מפנה גב לחלק מהתחנות ולעבודת התלמידות!! לאחר סבב אחד התעייפתי והורדתי שתי תחנות, והגבלתי את הבנות כך שיהיו בתחנות עוקבות ושאוכל פחות או יותר לראות את כולם ולא להגיע למצב של הפניית גב מוחלטת.

מתוך השיעור הזה למדתי- תפסת מרובה לא תפסת: א. לא תמיד הכנת יותר תחנות ממספר הקבוצות טובה, לפעמים זה יכול לגרום לבעיה ב. לסדר בעצמי את הבנות בתחנות כך שיהיה נוח לעבוד בין כולן ג. במקרים מסויימים המאפשרים זאת צמצום זהו דבר טוב ומבורך.

חן

ולעניינינו... את צודקת בכל הקשור למספר התחנות, אבל תשימי לב גם כשמלמדים שיעור בסטודיו עם מספר קטן של תחנות ובמקום מאוד קטן, התלמידים/ות לא תמיד זוכרים את כולן, רק לאחר סט או שנים הם מתחילים לקלוט.

אני חושב שסדר התחנות הוא המרכיב העיקרי לסדר השיעור והוא צריך להיות רציף, ז"א משהו שהתלמידים יוכלו להבין ללא מחשבה מיותרת לדוגמה: כל פינה של המגרש, זיג זאג של תחנות, או לפי קווים כמו שטל לימדה בשישי האחרון... ככה התבנית של רצף התחנות יותר ברורה לתלמידות...

גלעד

סה"כ אני חושבת שהתמודדת עם הכיתה יפה מאוד. שאלה לי אליך: התרגילים והמשחקונים שנאלצת להחליף במהלך השיעור- היו חלק מהמערך? ממה שתכננת? אני הייתי מציעה לך בפעם הבאה (בשיעור הבא) לעבוד עם הכיתה הזאת על משמעת, להכין מערך עם תרגילים מעניינים ומאתגרים (כמו שאתה יודע להכין:)) ולשלב בהם את הריכוז והמשמעת. ואם המקרה קורה לך שוב אתה יכול לומר להם: "יש לנו עוד 20 ד' ב- 10 ד' נבצע את מה שתכננתי ו-10 ד' אחרונות נשחק כדורגל". ככה אתה מבצע את מה שמתוכנן וגם נותן לתלמידים להשתחרר בדקות האחרונות של השיעור. רק שלא יהפוך להרגל: המשך שבוע מקסימם

נעמה